

GASD

Goudse Adviesraad Sociaal Domein

Aan: het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Gouda
Postbus 1086
2800 BB Gouda

Betreft: Advies over de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

Gouda, 23 augustus 2016

Geacht College,

Bij brief van 28 juni 2016 heeft u de GASD om advies gevraagd over de concept integrale verordening Wmo en Jeugd. De GASD voldoet hierbij graag aan dat verzoek. Voorafgaand aan het opstellen van dit advies zijn geraadpleegd: de Goudse Cliëntenraad, de GAB en de Sociale Teams (zowel jeugd als volwassenen).

De GASD is van oordeel dat deze verordening zonder meer een flinke stap is in de goede richting van een geïntegreerd beleid in het sociale domein. Als bestuurlijk instrument zal het een samenhangend beleid van 0-100 jaar faciliteren. De GASD gaat er vanuit dat in de nabije toekomst ook de vanuit de Participatiewet voortvloeiende verordening geïntegreerd zal worden.

Overigens realiseert de GASD zich terdege dat de in het najaar op basis van deze verordening te ontwerpen beleidsregels van essentieel belang zijn voor het succesvol hanteren van deze verordening. De GASD is desgewenst bereid daarover te adviseren.

1. Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid van de cliënt en gezien de regels die in de Algemene wet bestuursrecht worden gesteld, is het goed dat er strakke procesregels en termijnen worden ingesteld. Evenwel, die mogen niet zo dwingend zijn dat de kwaliteit en passendheid van de hulpverlening daardoor in het gedrang komt. Juist met het oog op de transformatie van beleid (eigen kracht, de trap af, enz.) moet er een gedegen afweging kunnen worden gemaakt over de mogelijkheden van de algemene voorzieningen t.o.v. de inzet van maatwerkvoorzieningen, en in sommige gevallen de combinatie van die twee. Dat vereist soms wat meer tijd (omdat er bijvoorbeeld eerst diagnostiek moet plaatsvinden). De GASD benadrukt daarom het belang van *gemotiveerde* uitzonderingen op de algemene termijn van 8 weken, zoals in de Toelichting wordt aangegeven.
2. In artikel 4 wordt vermeld dat de cliënt een hulpvraag bij de gemeente kan melden: de melding. Uiteraard verdient het verre de voorkeur dat de cliënt of zijn wettelijke vertegenwoordiger de melding zelf doet. Er zijn evenwel situaties denkbaar dat de cliënt zelf niet in staat of bereid is een hulpvraag in te dienen, terwijl de urgentie van hulpverlening evident is. In die gevallen zou het sociale team ook gerechtigd moeten zijn een melding te maken. Vanzelfsprekend dient vervolgens zodra de situatie het toelaat in de volgende fase van het proces - het gesprek over de hulpvraag - de hulpbehoefte van de cliënt en de melding van het sociale team weer in elkaar te worden geschoven, waarmee de cliënt weer

melder is geworden.

Advies 1: Maak in de Toelichting duidelijk dat ook het sociale team – tijdelijk – als melder mag fungeren.

3. De GASD is het er mee eens dat de procedureregels in de verordening alleen de hoofdlijnen van melding, gesprek en aanvraag bevatten. Evenwel, ter voorbereiding van het “keukentafelgesprek” is het voor (potentiële) melders van groot belang om precies te weten wat de posities zijn, wat er aan de orde komt en op welke wijze, welke ondersteuning er mogelijk is, enz. Dat kan bereikt worden door de bevestiging van ontvangst van de melding schriftelijk te laten plaatsvinden en daar de agenda van het gesprek, zoals die in artikel 4, lid 3 wordt opgesomd, bij te voegen. Voorts kan een bij het gesprek te hanteren protocol daarvoor een nuttig hulpmiddel zijn.

Advies 2:

a- Artikel 4, lid 3 wijzigen in: Bij de schriftelijke bevestiging van ontvangst van de melding wijst het College de cliënt op de mogelijkheid enz.

b- Ontwerp t.b.v. de keukentafelgesprekken een uitvoerig protocol en sluit daarvoor aan bij de onder auspiciën van de ANBO ontworpen Spelregels Wmo 2015 (december 2015). Deze zijn overigens ook toepasbaar in de Jeugdzorg.

4. De GASD meent dat meer aandacht zou moeten worden besteed aan de mantelzorg en met name aan de belastbaarheid en de ondersteuningsbehoefte van de mantelzorger. De mantelzorg wordt bijna terloops in artikel 4, lid 3 genoemd, terwijl deze van groot belang is in het sociaal domein. Het is een gemeentelijke verantwoordelijkheid om ter zake beleid te voeren en dat blijft nu wel erg onderbelicht.

Advies 3: Neem in de Toelichting op dat in het gesprek n.a.v. de melding ook de belastbaarheid en de ondersteuningsbehoefte van de mantelzorger aan de orde komen.

5. Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp hebben ieder een eigen wettelijk regiem en een eigen instrumentarium (artikelen 7 en 8). Bij sommige cliënten worden instrumenten uit beide sectoren ingezet en in veel meer gevallen gaat een volwassen wordende jeugdige over van het ene wettelijk kader (jeugdhulp) naar het andere wettelijke kader (maatschappelijke ondersteuning).

Advies 4: Hanteer zo veel als mogelijk dezelfde procedures en dezelfde formulieren, niet in het minst vanwege de kwetsbaarheid van de betrokken cliënten. Daarmee kan veel onbegrip en irritatie worden voorkomen bij cliënten in het toch al moeilijke overgangsg gebied van 18- naar 18+.

6. In artikel 7 kan het om cliënten gaan die én niet zelfredzaam zijn én niet of onvoldoende participeren. De eigen regie waarin e.e.a. tot stand moet komen (zie de Toelichting) acht de GASD zo essentieel dat wordt voorgesteld dit begrip op deze plaats ook in de Verordening op te nemen.

Advies 5: Vervang in artikel 7, lid 1 de eerste keer “zelfredzaamheid of participatie” door “zelfredzaamheid en/of participatie” en vervang de tweede keer “zelfredzaamheid of participatie” door “eigen regie, zelfredzaamheid en/of participatie”.

7. In artikel 9 over het persoonsgebonden budget wordt in feite niets geregeld en wordt vrijwel alles naar nader te ontwerpen beleidsregels verwezen. Met alle begrip voor het feit dat een gemeentelijke verordening een hoge mate van abstractie hoort te bezitten, vraagt de GASD

zich af of dit niet wat doorslaat.

Advies 6: Breng m.b.t. artikel 9, het persoonsgebonden budget, meer balans aan tussen wat in de Verordening wordt geregeld en wat in beleidsregels.

8. In artikel 10, lid 2b, Weigeringsgronden, wordt gesteld dat ADL-clusterwoningen, met uitzondering van een voorziening voor verhuizing en inrichting, niet in aanmerking komen voor een Wmo-bijdrage in de woonvoorziening. De GASD neemt aan dat met “inrichting” de eerste inrichting wordt bedoeld. Evenwel, na verloop van een aantal jaren kan vervanging van de inrichting noodzakelijk worden. De GASD meent dat dat onder de Wmo in aanmerking moet blijven komen voor vergoeding.

Advies 7: Breng ook de vervanging van de inrichting van een ADL-woning in aanmerking voor vergoeding op grond van de Wmo.

9. Het in artikel 17 aangestipte klachtrecht is een groot goed. Het gebruik ervan moet daarom duidelijk worden geregeld. In de praktijk blijkt het niet altijd duidelijk te zijn bij wie men een klacht kan indienen, bij de zorgaanbieder of bij de gemeente.

Advies 8: Neem in de beschikking die de cliënt van de gemeente krijgt op dat de cliënt zijn klacht altijd eerst indient bij de zorgaanbieder en – mocht hij er met de zorgaanbieder niet uitkomen – de klacht doorgezeten kan worden naar de gemeente.

10. Enkele kleinere punten:

1- Ter voorkoming van misverstanden is het gewenst dat de begrippen “zelfredzaamheid” en “maatschappelijke participatie” in de tekst van de Verordening en in de tekst van de Toelichting in dezelfde volgorde staan.

2- Artikel 4 gaat voornamelijk over het gesprek. Geef het dan ook de titel “Melding en gesprek”.

3- Gebruik in art. 7 en art. 9 dezelfde formulering: “goedkoopst compenserende individuele voorziening”.

4- De eerste alinea van de Toelichting is bestuurlijk gezien geheel juist maar ademt naar het oordeel van de GASD nog wel een beetje een ouderwets gouvernementele geest uit. Ter vermindering daarvan ware aan de laatste zin toe te voegen “uiteraard zo veel mogelijk in overleg met de betrokken cliënten”.

In afwachting van uw reactie,

Anke Huisman-Mak
voorzitter Goudse Adviesraad Sociaal Domein